

FÖRSLAG TILL STATSRÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV STATSRÅDETS FÖRORDNING OM STÖD SOM BEVILJAS FRÅN EUROPEISKA HAVS-, FISKERI- OCH VATTENBRUKSFONDENS PROGRAM FÖR FINLAND FÖR PERIODEN 2021–2027

Sammandrag av promemorian

Förordningen ändras i fråga om två helheter: för det första föreskrivs det om ett system för ersättning för sälskador och för det andra ändras maximibeloppen av det stöd som betalas från fondens olika prioriteringar.

Ersättning för sälskador

Ersättning för sälskador behöver betalas inom det kommersiella kustfisket, eftersom de skador som sälar orsakar fiskeverksamheten är betydande. Enligt Naturresursinstitutet är det svårt att uppskatta skadornas verkliga storlek utifrån anmälningarna, eftersom anmälan är frivillig och eftersom rester av fisk som skadats inte alltid blir kvar i fångstredskapen. Sälars påverkan är dock betydande. Sälar inte bara skadar fångsten utan de kan också genom att de befinner sig i närheten skrämja bort fisken och kan tvinga fiskaren att avbryta eller avsluta fisket. Sälar skadar och söndrar också fångstredskap.

Genom förslaget fogas till förordningen en ny 13 a § i vilken det föreskrivs om mottagare av ersättning för sälskador som betalas som engångsersättning, om understödsformen och om grunden för beräkningen av understödet. Ersättning för sälskador är en av åtgärderna inom det särskilda målet *1.6 Främjande av skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem i vattenmiljön* i Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens program för Finland, men ersättningen beskrivs endast på allmän nivå i programmet.

Ersättningssystemet ska i huvuddrag vara likadant som under programperioden 2014–2020. Enligt förslaget ska ersättningen för skarvskador dock slopas. Stöd kan beviljas för att ersätta de skador som sälar orsakar kommersiellt kustfiske. Stöd kan sökas av kustfiskare, det vill säga stödet gäller inte skador som orsakas av i insjöar levande saimenvikare, utan endast skador orsakade av sälar i havsområdet, det vill säga gråsäl och östersjövikare. Ersättning kan beviljas endast sökande som när ansökan lämnas in är i 88 § i lagen om fiske (379/2015) avsedda kommersiella fiskare som hör till grupp I. Stödmottagaren ska vara licensinnehavaren för ett fartyg.

Grunden för beräkningen av ersättningen är på samma sätt som under programperioden 2014–2020 de fångstanmälningar som fiskare har gjort samt Naturresursinstitutets regionala statistik över producentpriserna för fisk. Fångststoppgifterna ska ha lämnats in på behörigt sätt och inom utsatt tid för att de ska godkännas i beräkningen av ersättningen. Trålfiske och fiske med not beaktas inte i fångstens kalkylerade värde.

Ersättningens belopp är högst 15 procent av fångstens kalkylerade värde, dock minst 1 000 och högst 5 000 euro. På detta sätt säkerställs det att stödet betalas i skäligen proportion till stödtagarens affärsverksamhet och att ersättningen inte leder till överkompensation av skador som sälar orsakar. Stöd på mindre än 1 000 euro betalas inte, eftersom det har liten betydelse för affärsverksamheten.

Maximibeloppen av stöd som betalas från fonden

Finansieringen från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens program för Finland för 2021–2027 är cirka 140 miljoner euro. Fondens förvaltningsmyndighet, det vill säga jord- och skogsbruksministeriets naturresursavdelning, följer upp och bedömer att finansieringen är tillräcklig tillsammans med de närings-, trafik- och miljöcentraler som är förmedlande organ. Utifrån de ansökningar om finansiering som lämnats in och de framtida investeringar som man har kännedom om kommer finansieringen för vattenbrukets del att ta slut mitt under programperioden.

För att säkerställa att finansieringen är tillräcklig föreslås det att stödets maximibelopp i investeringsprojekt för vattenbruk sänks samt att en övre gräns i euro per projekt fastställs för alla enskilda investeringsprojekt, det vill säga investeringsprojekt för fiske, investeringsprojekt för vattenbruk och investeringsprojekt för fiskförädling och partihandel med fisk. I fortsättningen är stödets maximibelopp i fråga om vattenbruk 30 procent av projektets godtagbara totala kostnader i stället för nuvarande 40 procent. Dessutom kan stöd beviljas till ett belopp av högst 600 000 euro per projekt i investeringsprojekt för fiske, investeringsprojekt för vattenbruk och investeringsprojekt för fiskförädling och partihandel med fisk. Om de förhöjningsgrunder som nämns i förordningen föreligger kan stöd beviljas till ett belopp av högst 800 000 euro per projekt. På detta sätt säkerställs det att sökandena behandlas jämlikt, när all finansiering inte går till de sökande som har lämnat in en finansieringsansökan i början av programperioden. I synnerhet inom vattenbruket och fiskförädlingen kan kostnaderna för enskilda investeringar vara mycket stora. Genom att sänka stödnivån måttligt och fastställa ett maximibelopp för stödet per projekt säkerställs det att finansieringen räcker till för hela programperioden.